

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Kmetijski dolgovi

Bliža se 1. september, do katerega dne je bivša vlada z uredbo odložila odplačila kmetijskih dolgov. Vlada je utemeljevala izdane ukrepe s tem, da si bo mogel kmet do tega dne preskrbeti potrebna denarna sredstva za odplačilo prvega obroka, na drugi strani bo pa vlada med tem časom vprašanje kmetijskih dolgov temeljito proučila in pripravila njegovo končno rešitev.

Jevtičeva vlada je padla in dolžnost za rešitev tega nad vse važnega gospodarskega vprašanja je padla na vlado g. dr. Milana Stojadinovića.

Ako pogledamo vse dosedanje uredbe, ki so bile izdane v cilju kmetijske zaščite, vidimo, da se z njimi ni rešilo vprašanje kmetijskih dolgov, temveč se je isto le odlagalo. Nobena vlada se ni hotela odločiti, da bi z novimi sredstvi izvršila konverzijo kmetijskih dolgov, priskočila zadolženemu kmetu dejansko na pomoč in to vprašanje dokončno rešila, temveč se je vsaka omejila le na upravno pravne ukrepe ter prepustila kmeta samemu sebi v upanju, da se bodo cene kmetijskih pridelkov zvišale in gospodarstvo popravilo.

Z dosedanjimi uredbami so bili na splošno vsi kmetijski dolgovi spremenjeni v dolgoročne na podlagi 6% obresti denarnim zavodom in 3½% obresti zasebnim upnikom, odplačljivi v 12 letnih rastočih obrokih. Z Jevtičevim odlogom so bile obresti znižane na 4, oziroma 1 odstotek.

S temi ukrepi se je sicer marsikaterega kmeta rešilo propasti, toda do pričakovanegaboljšanja kmetijskega gospodarstva ni prišlo. Nasprotno. Cene kmetijskim pridelkom so se še bolj znižale, gospodarstvo poslabšalo in beda je ponekod obupno narasla. Posledica poslabšanja gospodarskega stanja je še bolj povečala nelikvidnost denarnih zavodov, obtok denarja se je skoro zaustavil in za kmeta danes ni nikjer več kredita.

Kmetijske hranilnice in posojilnice se nahajajo stvarno v tihi likvidaciji. Novih vlog ni, a vlagatelji dvignejo vsak dinar, ki ga dobi posojilnica vrnjenega od svojih dolžnikov.

Posledice so torej take, da ne dopuščajo nobenega odlašanja več. Vprašanje kmetijske zaščite je tako važno za narod in državo, da se ga mora dokončno rešiti. Odplačil dolgov na podlagi veljavnih uredb kmet ne zmora, a tudi nadaljnje odloga naše gospodarstvo ne prenese.

Enodušno je pojavlja zato zahteva od vseh prizadetih gospodarskih in stanovskih organizacij, da se mora izvršiti širokopotezna konverzija kmetijskih dolgov.

Zadružne zveze iz vse države so imele dne 16. t. m. konferenco v Zagrebu, na kateri so sklenile sledečo resolucijo, tičejo se razdolženja kmetov:

1. Dosedanji način ureditve tega vprašanja ni prinesel pozitivnih rezultatov, ker ni zadovoljil niti dolžnikov, niti njihovih upnikov. Nasprotno se je z dosedanjimi merami uničilo

kreditno sposobnost kmeta, demoralizirani so dolžniki, povzročena je popolna nelikvidnost kreditnih zadrug in denarnih zavodov ter nezaupanje vlagateljev v te ustanove. Začasni značaj dosedanjih mer, kakor tudi njihovo pogosto menjanje je zaneslo v celokupno življenje v državi nestalnost in zmedo in vse te mere predstavljajo v stvari le izbegavanje rešitve velikega vprašanja, ki po svoji naravi in reperkusiji na vse gospodarsko življenje ne trpi odlaganja. Zato je skrajni čas, da se preneha z nadaljevanjem teh gospodarskih mer in da se pristopi k definitivni ureditvi kmetijskih dolgov.

2. Definitivno rešitev tega vprašanja se more doseči po mišljenju našega zadrugarstva, organiziranega pod okriljem glavne zadružne zveze, samo potom resnične konverzije kmetijskih dolgov na sledečih osnovnih načelih:

a) od države določena ustanova naj prevzame kmetijske dolge, nastale do 20. aprila 1932. in naj jih izplača sedanjim upnikom.

b) ta ustanova naj izplača zadrugarjem in privilegiranim denarnim ustanovam, kakor tudi privatnim denarnim zavodom njihove terjatve pri kmetih s posebnim od države izdanim denarjem ter privatnim upnikom z 2% obligacijami, v to svrhu izdanimi, katere se bodo amortizirale v 5 letih.

Rešimo propasti

temelj naše bodočnosti

V vrsti nujnih socialnih vprašanj, ki zanimajo in morajo zanimati nele našega kmeta, ampak vsakega mislečega človeka, stopa vedno bolj trpko v ospredje vprašanje naših deklet.

Prav nobenega pomena ne bi imelo, ako bi si zakrivali oči pred dejstvom, da se mnogo, premmogo naših deklet, ki prihajajo z dežele v mesto za kruhom, v mestnem vrvežu izgubi in popolnoma propade. To je žalostna resnica, ki jo vemo in poznamo vsi. Zdi se mi pa, da se niti približno ne zavedamo, kako silno izgubo to pomeni za narod, posebno pa za mal narod, kakor smo Slovenci.

Že pred vojno so bila naša dekleta iskan in žal, le prepogosto tudi najden material za javne hiše velikih mest. Od Hamburga do Trsta, Reke in Pulja ter še onstran morja v Aleksandriji so naša dekleta kot žrtve lastne nevednosti in nezkušenosti ter plen brezvestnih trgovcev s človeškim mesom životarila svoje bedno, človeka nevredno življenje. Mesto, da bi ta uboga bitja dopolnila nalogo, ki jo jim je zastavila narava, da bi torej postala dobre slovenske žene in matere, so za denar prodajala svoja telesa pijani pohotljivi mestnih izprižencev. Konec takega življenja je vselej strašna bolezen, ki jo po mnogih mukah slednjič prekine smrt.

Nisem črnogled in nočem trdit, da so vsa naša kmetijska dekleta v mestu deležna iste za-

e) za pokritje tega denarja in obligacij naj služi hipotekarno jamstvo na posestvih dolžnikov, katerih dolgovi se konvertirajo na njihovo zahtevo.

d) kmetijski dolžniki odplačujejo konvertirane dolge tej ustanovi v 25 letnih anuitetah z 2% letnih obresti. Poleg tega dobijo kmetijski dolžniki pravico, da odplačajo svoje konvertirane dolge tudi pred rokom dospelosti z državnimi in od države garantiranimi vrednostnimi papirji, kakor tudi z obligacijami iz točke b) in sicer vse po nominali.

e) izvedbo razprave za konvertiranje dolgov na zahtevo kmetijskih dolžnikov se mora poveriti sodnim oblastem, a ocenjevanje posestev posebni stalni komisiji pod okriljem sreskih sodišč, v katerih komisijah bodo zastopani zastopniki dolžnikov in upnikov.

Splošno vlada prepričanje, da bi uvedba razdolžitvenega dinarja ne pomenilo nikako nevarno inflacijo. Nasprotno. Nov dotok denarnih sredstev bi vzpostavil likvidnost denarnih zavodov, za kmeta bi se našel zopet kredit, gospodarstvo bi se poživilo in cene kmetijskim pridelkom bi se na ta način popravile.

Da pa ne bi to priliko zlorabili kapitalisti in hitro povisali tudi cene industrijskim izdelkom, bi se moralo nujno znižati zaščitne carine in na ta način uravnovati uvoz, kakor zahtevajo interesi kmetijskega gospodarstva.

lostne usode. Nikakor ne! Resnica pa je, da jih je mnogo med njimi, ki jih pričaka in doleti ta bridki delez. Javna statistika sicer o tem molči, ker smo pač ljudje tako hinavski in strahopetni, da neradi govorimo resnico. Toda, če molče nenapisane številke, govore toliko glasneje sredi gluhe noči zakotne mestne ulice in beznice, govore tihe sobane policijskih uprav, ko nesrečna dekleta med solzami pripovedujejo o svojih zablodah. O tem govore sodni zapiski in mrke celice prenapoljenih kaznilnic, o tem govore dovolj bridko sobe na oddelkih za spolne in kožne bolezni po naših bolnišnicah. Tega govorjenja ne premeta noben molk, ga ne zabiše nobeno olepšavanje.

Zlo je tukaj in naša dolžnost je, da ga odstranimo!

Nekateri hočejo to zlo premagati s prav preprostim zdravilom, ki je res hudo poceni, ki pa po drugi strani tudi ni nič vredno in nič ne koristi, kakor pač vsaka reč, ki je preveč po ceni. Na kmete ti rešitelji oznanjajo (in so vmes tudi pametni in izkušeni ljudje) češ: »Nikar ne hodite z dežele v mesto, kjer vas čaka gorje in propast! Ostanite kmetice, oklenite se lastne grude!«

Pesem o grudi je močno lepa, to prav radi priznamo. Tudi življenje na kmetih je zdravo, čeprav je kmetijsko delo naporno. Vse to je res

in tega se vsak pameten kmetijski človek bolj ali manj jasno zaveda. Res pa je tudi, da vsa ta zavest ne pomaga nič, ko začne primanjkovati kruha.

Treba je pomisliti zlasti na družine naših bajtarjev, kočarjev in kmetijskih dmnarjev. Te družine so vzlic neugodnim razmeram, v kakršnih se njih življenje razpleta, jako številne. V novejšem času se pojavljajo razni glasovi, ki to številčnost siromašnih in socialno šibkih družin označujejo kot omejenost. Nasprotno temu pa trdim jaz, da je prav ta okolnost dokaz narodove zdrave, še vedno sveže življenjske sile, ki jo moramo vsi spoštovati, ceniti in jo pravilno usmerjati.

Naravno je, da iz takih družin ne morejo vsi otroci ostati doma na kmetih. Kaj jim pomaga pesem o grudi, če pa grude nimajo?! Tudi premožnejši kmetje ne morejo stalno preživljati tega naraščanja, zlasti ne danes, ko jim samim teče z vseh strani voda v grlo.

Naravno je torej, da se morajo fantje in dekleta iz takih družin ozreti po svetu za za-

služkom. In prav tako je naravno, da ga iščejo tam, kjer ga res najdejo: v mestih in industrijskih središčih!

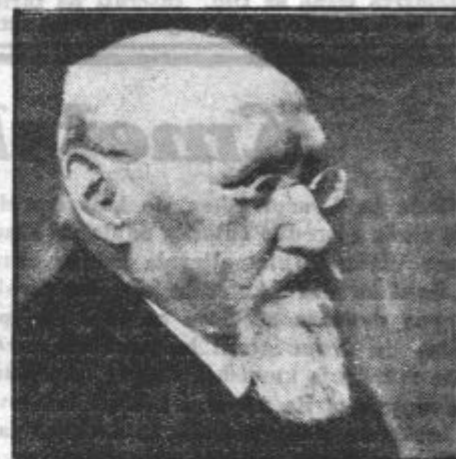
»Potem takem,« poreče kdo, »je nekaj naših deklet tako rekoč že v naprej neizbežno zapisanih pogubi, če se nikakor ne morejo izogniti mestu, kjer jih čaka propast!«

Ne, ni res! Mirno trdim, da to ni res! Nečem sicer reči, da bi se nobeno deklet ne izgubilo, trdno pa sem prepričan, da bi bilo to izgubo mogoče skrčiti na najmanjšo mero, ako bi bila dekleta z doma pravilno vzgojena in zadostno opozorjena na nevarnosti in pasti, ki jih čakajo v svetu. Tu imajo naša društva, šole, duhovništva in vsi izobraženci, ki jih poklic veže na podeželje, hvaležno polje in obilo dela. Od tega skupnega dela posameznikov ne sme odvracati niti razlika stanov niti politične opredeljenosti. Saj smo vendar v prvi vrsti vsi ljudje in nam mora biti vsem enako ležeče na tem, da ohranimo in rešimo propasti temelj naše bodočnosti, naša brhka dekleta, našo zdravno kri!

Zasedanje Narodne skupščine

Narodni poslanci se bodo predvidoma sestali že v prvih dneh septembra. V prvi vrsti bo Narodna skupščina ratificirala (odobrila) konkordat (dogovor) med Sv. stolico in našo državo, nakar bo ta konkordat tudi objavljen. V svojem jesenskem zasedanju pa bo skupščina med drugim razpravljala tudi o zakonu o samoupravah, korupciji, organizaciji rednih sodišč, izpremembi meničnega in trgovinskega zakona.

Fran Šuklje — umrl

Na svojem gradu v Kamnu je 18. t. m. v visoki starosti umrl nekdanji kranjski deželni glavar, državnozbornski in deželnozbornski poslanec Fran Šuklje. V našem predvojnem političnem življenju je bil nad vse značilna osebnost. Narod mu bo ohranil časten in trajen spomin!

Porušimo prepade

V delu za preporec vasi

Mlada študentovska generacija, zlasti tista iz mest je kaj rada bolj »nobel«. Življenje na vasi ji nič ne diši; čez počitnice gre rajši na morje ali pa kam v planine in na gore. Res je, da ima vsak prosto pot in gre, kamor se mu poljubi, na drugi strani pa je zopet res, da zlasti mestni šolanci, če le utegnejo ob vsaki najmanjši priložnosti prav ganljivo govorijo o narodu, o vasi in kmetiskem ljudstvu, kar topijo se v ganljivih besedah, kako da je naš narod dober in kako mu je treba pomagati. Navadno pa ostane vse pri teh lepih besedah in frazah, kot pravimo takemu ganljivemu govorjenju, da bi se kdo potrudil resnično spoznati življenje na vasi, torej življenje naroda — to je navadno že prevelika zahteva. Zato ni nič čudnega, če vsak dan poslušamo jadikovanje, da je med narodom in šolano generacijo ter mesti zmira večji prepad. Mi pa pravimo: mladina mora med ljudstvo, da ga bo spoznala, ga razumela, šele potem bo znala ceniti in spoštovati svoj narod, ko bo spoznala, kaj ta narod dela, kako težko dela, kako se bori za vsakdanji kruh nas vseh. In če gre mladina v svojem prostem času na vas, med ljudstvo, naj svojo mestno gizdavost, domišljavost in vzvišenost pusti doma. Pride naj med kmetijske ljudi brez predsodka, češ, da so ti manj vredni, pride naj priprsto, ljubeznivo, z odprtim srcem in odkrito dušo, zakaj le tako bo spoznala svoj narod. Pride naj med nas kmetijske ljudi z dobro voljo in čistimi nameni ter nam pomaga pri delu za naš kulturni napredek.

Kot vzor takega idealnega dela za narod in med narodom navajamo naslednji primer: V okoliških vaseh Virovitice, v Djelki, v Adi in Bazijah deluje že nad 2 meseca »Delovna študentovska četa« 120 beograjskih in zagrebških študentov. Njih letovanje ni namenjeno le zabavi, ampak delu za asanacijo vasi. Dosedanje delo je pokazalo sila lep uspeh. Študenti so zgradili enonadstropno zgradbo za osnovno šolo v vasi Adi. Poleg tega so izkopali 3 km dolg kanal v močvirnati pokrajini med Rušami in Bazijami ter so tako iz neplodne zemlje napravili plodne njive. V njih študentsko ambulanco prihaja dnevno nešteto kmetov, ki so deležni brezplačnega zdravljenja in nege. Na rentgenološkem oddelku so pregledali nad 1500 oseb, zlasti pa posvečajo veliko pozornost telesno šibki in oslabei kmetijski mladini. Poleg tega prirejajo za vso daljnjo in bližnjo okolico predavanja strokovnega, zdravstvenega in kulturnega značaja. Vse svoje počitnice so tako prebili med kmetiskim ljudstvom v delu za na-

predke podeželja. To je resnični idealizem, ki ga pri nas tako pogrešamo med mlado šolajočo se generacijo. Take mladine, ki tako nesebično dela za svojo vas, nam je treba, potem ne bo več vprašanja o nepremostljivih prepadih med narodom in njegovimi šolanci! Lepe besede so premalo, potrebna so nesebična dejanja!

Oficirji sovjetske Rusije, ki prisostvujejo manevrom čehoslovaške armade

Uredba o cepljenju proti svinjski kugi

Veterinarski oddelek ministrstva za kmetijstvo pripravlja uredbo o tako imenovanem simultanjem zaščitnem cepljenju svinj proti svinjski kugi. To cepljenje bo organizirano povsod, kjer bo to potrebno, tako da se bodo lahko z njim okoristili tudi najsiromašnejši živinorejci. Cepljenje ne bo prisilno, temveč fakultativno, tako da bodo lastniki, ki se ne bodo hoteli z njim okoristiti, sami nosili škodo od morebitnega kasnejšega obolenja svojih svinj za svinjsko kugo.

Cepljenje se bo vršilo po občinah, ki bodo cepivo naročile na svoj račun po potrebi in na osem mesečni kredit, denar za stroške bodo pa občine naknadno izterjale od lastnikov, ki jih bodo izplačali v roku osmih mesecev.

Kmetijsko ministrstvo oziroma banska uprava bo nosila stroške za potovanje in delo veterinarjev. Razvrstitev cepljenja po občinah bodo

izvršile banske uprave na predlog sreskih načelnikov.

Silna rudniška nesreča

Po nedeljskem odmoru so šli rudarji v premogovnik Ribollo v bližini Rima v ponedeljek 11. t. m. zopet na delo. Premogovnik, ki se nahaja v bližini Rima, je last družbe Monte-Tazini.

Delali so začeli o polnoči. Okrog druge ure se je nenadoma zrušil nek izolirni zid v nofranosti rudnika. Silne množine vode so bruhnile v rov in presenetile 14 delavcev, ki so bili zaposleni v tem oddelku.

Nevarnost so opazili šele v zadnjem trenutku, zato jih ni bilo mogoče rešiti in so vsi utonili. Reševalna dela so bila neznanjsko otežkočena, ker si je bilo le s silnim naporom mogoče priboriti dostop v rudnik.

Tedenski zun. - politični pregled

Poljska

živi v dobi priprav za volitve, ki bodo v jeseni, kakor smo na tem mestu že poročali. Zanimanje za volitve je med norodom malenkostno.

V Nemčiji

je kulturni boj v polnem razmahu. Procesi proti katoliškim duhovnikom, redovnikom in redovnicam so na dnevnem redu in v strasteh razgorelega nasprotstva padajo prav hude besede.

Finsko

je nedavno posejil poljski zunanji minister Beck, kjer je skušal baltske in skandinavske države pridobiti za skupno zvezo proti Rusiji.

Slika predstavlja abesinskega duhovnika v slavnostnem oblačilu pri procesiji

V Albaniji

je te dni izbruhnil upor, ki pa je baje že udušen. Upor je izbruhnil v Fieriju. Pri tem je bil ubit adjutant kralja Zogua general Gjilardi. Upor je baje — kakor navajajo grške vesti — izbruhnil proti kralju. Uporniki so pod vodstvom Ševketa Ferlazija korakali proti Tirani, glavnemu mestu Albanije. V spopadu je bil razen kraljevega adjutanta ubit tudi poveljnik vladnih čet Dželal Aradas.

Na Madžarskem

je bila te dni ustanovljena nova politična stranka z imenom »Stranka narodno-socialističnih Ogrov«. Stranka je menda ustanovljena po nemškem vzorcu. Glavni njen namen je, dvigniti madžarsko raso. Borila se bo baje v prvi vrsti proti židovstvu. Kdor hoče vslopiti v stranko, mora dokazati, da je vsaj po očetu čisto krven Madžar, po materi pa je lahko tudi germanskega ali slovanskega (!) rodu. Stranki načeljuje svet sedmorice.

Italija

slej ko prej nadaljuje mobilizacijo

Evropsko in svetovno javnost še vedno razburja

Abesinsko-italijanski spor

Diplomatje so skušali že nebroj receptov, bilo je sej in konferenc, lepih besedi in pogajanj nič koliko, vendar se zadeva še ni premaknila nikamor. Anglija, Francija in Italija ugiblejo posamič, po dvoje in troje, uganili pa še niso nič takega, kar bi jamčilo mir. Bolj ko se ta pogajanja vlečejo, manj je izgledov na uspeh. Zato bo menda le res tekla kljub vsem tem pogajanjem v Afriki kri.

Kakšne posledice utegne to imeti za Evropo, o tem nočemo tu prerokovati. Po-udarjamo samo, da je teh posledic tudi diplomatov strah.

Nacionalno-socialistična organizacija je slavila pred nekaj dnevi v Rosenheimu 15 letnico svoje obstoja, katero je posetil sam Hitler. Ob tej priliki je imel na navzoče velik govor, v katerem je omenil, da bo zdrobil vse ostanke omahljiveev in notranjih sovražnikov države, ki se še potikajo med nemškim narodom

Vesti iz sveta

Strahovita vročina v Turkmeniji. Turkmenija je ena izmed republik Sovjetske Rusije. Njeno glavno mesto je Ašabad. Od tamkaj poročajo, da vlada letos strahovita vročina, ki dosega 70 do 75 stopinj. Poleg tega pihajo še silno vroči vetrovi, ki so zlasti škodljivi žitaricam. Ako vročina in vroči vetrovi ne pojenjajo, se je bači, da se bodo vsa žita posušila in zoglenela na polju. Škoda je že doslej neprecenljiva.

Oblak se je utrgal. Kraj Champigny les Pas na Francoskem je zadela težka nesreča. Nad krajem se je namreč utrgal silen oblak Narasle vode so porušile več hiš in odnesle pet mostov. Prebivalstva se je lotila silna groza in odigravali so se presunljivi prizori.

40 smrtnih žrtev vročinskega vala. V Zedinjenih državah Severne Amerike je val vročine zadnje dni zahteval 40 smrtnih žrtev. Deloma je ljudi zadela kap, deloma pa jih je pobila strela. Hkratu z vročino so namreč divjale silne nevihte. — Tudi iz nekaterih ameriških obmorskih kopališč poročajo o vročini in strašnih nevihtah. Tako je v Brington Beachu strela hkratu ubila 4 kopalce, druge 4 pa močno poškodovala.

Beleške

Katoliška akcija in politika

V nedeljo 11. avgusta je priredila Katoliška akcija v Komendi lepo cerkveno svečanost v blagoslovitvijo spomenika padlim vojakom in

blagoslovitvijo evharističnega svetilnika. V zvezi s tem se je isti popoldan vršilo veliko zborovanje, na katerem je govoril predsednik Katoliške akcije advokat g. dr. Miha Krek.

je škofijski odbor K A objavil v »Slovenec« tole pojasnilo:

Nekateri slovenski in hrvatski časopisi so označili »gorenjski taborec« v Komendi v nedeljo 11. avgusta za prireditev ljubljanske ali celo slovenske Katoliške akcije. Zato je potrebno kratko pojasnilo. Celotna prireditev je organiziral in vodil posebej za to sestavljen pripravljalni odbor v Komendi. Njemu gredo zato vse zasluge za to veliko prireditev, ker nosi tudi vso odgovornost za njo. Škofijski odbor KA za ljubljansko škofijo prireditve ni zamislil ne vodil in o programu ni bil obveščen. In le prireditve, ki jih škofijski odbor KA ali zamisli ali izvede ali odobri, se morejo smatrati za prireditve Katoliške akcije, za katere ona prevzema vso odgovornost. — Za škofijski odbor KA v Ljubljani: Dr. Fabijan Janez.

Moj odgovor

»Gorenjec« je v številki 31. z dne 2. avgusta t. l. priobčil nepodpisan članek pod naslovom »Glas z dežele«, v katerem komentira in napada moj članek v »Kmetiskem listu«. Napada tudi bivšega ministra Marušiča, Seveda tega članka v Gorenju ni napisal kak kmet, ki živi kot jaz trdo življenje in se dnevno bori z žuljevimi rokami za obstanek in v znoju prideluje kruh, temveč ga je napisal gospod, ki od tega in takega življenja niti pojma nima. Kolikor ima zveze s kmetom je edino to, da od njega in njegovih žuljavih rok dobro in brezdelno živi. Poznam nekje konzorcij napol pokvarjene gospode, ki redno zaseda, kakor društvo narodov v Zenevi in ki kuje strahovite obsodbe proti bivšim »samostojnežem«. Menda bi znanjalo električnih drogov, na katerih naj bi po njihovi želji viseli samostojneži.

Kot preprost kmet se nisem nikdar bavil v časopisju z osebnimi napadi in se tudi ne nameravam. Časi so na kmetih prenesni in pretežki. Vseeno pa pričakujem vsaj toliko možnosti, da se dopisnik v »Gorenju« podpiše in za svoje napade prevzame pošteno odgovornost. Kajti zdi se mi, da bi se v tem slučaju zabliskalo ime takih gospodov, ki so nedavno kričali: »Marušič je naš zaščitnik, Marušič je najboljši ban itd.«

Ti gospodje so neprestano letali okrog Marušiča in uživali od njega vse mogoče podpore. Danes bi ga pa najraje obesili. Da, da večno je resničen naš pregovor »Dobrota je sirota.«

Križnar Tomaž.

Zanimiva ugotovitev

Novi tednik »Slovenska zemlja« navaja v zaglavju »Domača politika« naslednjo zanimivo ugotovitev.

»Časopisje, ki ga izdajata Delniška in Narodna tiskarna, pred vsem »Jutro« in »Slov. Narod«, je utrpelo zaradi stavke (nedavna stavka grafičnega delavstva. Op. ur.) silno škodo. Naročniki so trumoma odpovedovali oba lista, videči, da je njuno prijateljstvo do delovnega ljudstva čisto kapitalističnega značaja.«

Hmelj

Zadnji dež je bil za Savinjsko dolino pravi blagoslov. Obila vlaga vpliva na razvoj rastlin tako povoljno, da bo skoraj ves hmelj pravilno izkobilil. Kmetje pričakujejo po količini kakor tudi po kakovosti prvovrsten pridelek. Sodijo, da bodo pridelali do 25000 meterskih stotov najboljšega blaga. Kupci so se začeli od vseh strani že zanimati za naš letošnji pridelek največje radi tega, ker je letos hmeljska letina na Čehoslovaškem in v Nemčiji radi suše prav slaba.

Sila kola lomi

Tudi ta pogovor ni nastal kar tako mimogrede, pač pa je zrastle na številnih praktičnih izkušnjah.

Tako izkušnjo pravkar preživlja kmetijski stan. Saj je bilo popisanega nepregledna množina papirja in nešteto ur dragocenega časa je bilo potrošenega z različnimi poizkusi, da se ta steber države in narodac združi v enotno stanovsko armado. Pa so se vsakokrat med manjštevne poštene organizatorje vrinili — če že ne nestrpni politiki, pa špekulanti — katerim taka organizacija ni šla v račune in so vsak tak poizkus namenoma ponesrečili. Nezapiranje resničnih pripadnikov gibanja je raslo — zanimanje za njega pa padalo. Nasprotniki so s tem dobili ugodno priliko za osmešenje ustanove, ali pa so se spretno prerili v prve vrste — pa čeprav niso spadali niti v zadnje...

Zato je nezapiranje preprostega človeka v organizacije povsem razumljivo in šele sila razmer nas je prepričala, da svojo stanovsko povezanost na vsak način moramo doseči. Zato danes skoro ni več zrelega kmetijskega fanta ali moža, ki bi ob vsaki priliki ne poudarjal nujno potrebo po enotnem stanovskem nastopu. Naloga vseh je le, da tej skupni želji ustrezemo s tem, da si sežemo v roke vsi dediči adamovega prokletstva. Kakor se večina drugih stanov pri ogražanju svojih interesov niti najmanj ne ozira na medsebojno politično opredelitev, tako moramo končno tudi kmetovalci soglasno ugotoviti, da se nam vsem enako gode krivice in da imamo vsi enako pravico do človeka vrednega življenja.

Vse kaže, da ni daleč čas, ko bo našo zrelost treba dokazati z dejanji. Takrat budno pazimo, kdo bo zopet skušal med nas zabijati zagovozde in vsakega takega škodljivca na naših stanovskih interesih si dobro zapomnimo! Pojavili se bodo brez dvoma; razlika bo le v tem, da bodo čedalje spretnejši v svojih zvijačah.

Ne rabimo več cele vrste »kmečkih« in »kmetijskih« taborov; rabimo pa eno samo močro stanovsko organizacijo (ima postranska zadeva), v kateri bo prostora za vse poštene in delavoljne pripadnike kmetijskega stanu.

Kmetovalci! Pripravimo se na preizkušnjo, ki jo imamo prestati in v kateri leži naša bodočnost!

Tine.

Vlagatelji, pozor!

Naše zadnje poročilo v časopisih glede naših dosedanjih ukrepov na merodajnih mestih proti temu, da bi se zaščita raznih denarnih zavodov izvršila zopet le na račun vlagateljev, so nekateri do sedaj še neorganizirani vlagatelji napačno razumeli. Namesto, da bi vstopili v vrsto naših članov in s tem organizacijo podkrepili, so opozorjeni na nevarnosti, ki groze vlagateljem, postali še bolj zbegani in prodajajo svoje vloge veliko pod nominalno vrednostjo.

Naše društvo opozarja vse vlagatelje, bodisi da so naši člani ali ne, naj ne nasedajo raznim agentom in naj ne prodajo svojih vlog. Naša zahteva, od katere ne odstopimo niti za korak, je in ostane, da morajo imeti vloge pri vseh denarnih zavodih polno in nominalno vrednost. Varčevalci niso zaupali svojih prihrankov raznim denarnim zavodom zato, da bi zgubili 4% več ali manj, temveč imajo pravico zahtevati polno vrednost, če tudi je treba z ozirom na obstoječe razmere nekaj potrpljenja.

Naše društvo se bori za to, da bodo imele vloge pri vseh denarnih zavodih, naj so pod zaščito ali ne, 100% vrednost in ako bomo vsi vlagatelji nastopili složno in organizirani, se bo ta naša zahteva tudi uresničila.

Društvo vlagateljev denarnih zavodov v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 3, pritišče.

Kmetska mladina

Zveza kmetijskih fantov in deklet v Ljubljani

sklicuje

XL. redni občni zbor,

ki se bo odvila v nedeljo, dne 15. septembra 1935 ob 10. uri dopoldne v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Otvoritev.
2. Čitanje in odobritev zapisnika 10. rednega občnega zbora.
3. Poročila Zvezinih funkcionarjev in načelnikov odsekov.
4. Poročila predsednikov Zvezinih pododborov.
5. Poročilo revizorjev.
6. Sprememba Zvezinih pravil.
7. Volitev novega odbora.
8. Delovni načrti za bodoče leto.
9. Predlogi.
10. Slučajnosti.

Vsako društvo ima pravico poslati na občni zbor na vsakih 20 članov enega delegata in je poleg tega obvezano plačati Zvezi letno članarino po Din 2.— za vsakega člana (točka 7b in 10c).

Dotično društvo, ki ne izvrši nasproti Zvezi svojih obveznosti, nima na občnem zboru glasovalne pravice (točka 8b).

Ako ne bi bil občni zbor sklepčen ob določenem uri, se bo vršil pol ure pozneje ob vsaki udeležbi, ne glede na število prisotnih delegatov (točka 10c).

V Ljubljani, dne 8. avgusta 1935.

Za Zvezo kmetijskih fantov in deklet:

Ivan Kronovšek l. r., t. č. predsednik.

Stane Skrabar l. r., t. č. tajnik.

*

„Dom Matije Gubca« pri Št. Jurju ob Ščavnici

Ker Društvo kmetijskih fantov in deklet pri Št. Jurju ob Ščavnici še gradi svoj dom, zato prosimo vse one tovariše in tov. društva, ki še niso nakazala podpore, da to takoj storijo, ker nam je vsak najmanjši dar dobrodošel! Prosimo!

*

Sv. Jurij ob južni železnici

Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet je priredilo v nedeljo 21. julija t. l. pri Majerju na Selcah tekmo žanjic. Kot vedno, so nas tudi letos posetili številni zastopniki sosednjih tovariških društev, kakor tudi je bila polnoštevilna udeležba ostalega občinstva od blizu in daleč. — Ko je kmalu po 3. uri s pozdravnim govorom otvoril zborovanje predsednik tov. Merslavič, je spregovoril delegat celjskega Pododbora tov. Stante, ki je v svojem govoru orisal namen naših organizacij in prireditvev, čemur so navzočni sledili z zanimanjem in razumevanjem. Takoj za tem se je formirala pestra povorka in krenila na nekoliko oddaljeno tekmovališče, kjer je nastopilo 10 žanjic-tekmovalk. Tekmi je sledilo številno občinstvo z velikim zanimanjem. Na to se je razvila neprisiljena kmečka veselica, kjer je tov. Merslavič razglasil rezultat tekme oz. ocenjevanja ter razdelil nagrade, in sicer: I. Grom Lojzka, II. Pasarič Ivanka, III. Romih Minka, itd. Pri poteku cele prireditve je bilo opaziti zavednost,

vestnost in marljivost članstva, kakor tudi in naklonjenosti ljudstva napram naši organizaciji se da sklepati, da nam je uspešen razvoj zagotovljen. Cela prireditev je potekla v splošno zadovoljstvo, tako v moralnem kakor v materialnem pogledu. In delali bomo naprej!

Dvor pri Žužemberku

Pred časom se je poročila pri nas Antonija Mirtičeva s Slavkom Pibernikom. Nevesta je bila zvesta članica in odbornica Društva kmetijskih fantov in deklet na Dvoru in upamo, da nam bo tudi v bodoče pridno pomagala. Tudi ženin je naš rojak. Obema skupaj: Mnogo sreče!

Sv. Jurij ob Taboru

Dne 21. julija je praznovala naša mladina svoj veliki dan — praznik žetve. Vršila se je na fa dan II. tekma žanjic. Udeležba in sploh ves spored prireditve je pokazal smisel in silo naše že ukoreninjene idejnosti. Ponovno smo dokazali aktivnost našega mladega gibanja. Glavna točka, tekma žanjic, je bila zrelo borbenosti in nezlomljive volje do vsega, kar je kmetijskega. Oba, naš fant in dekle, sta pokazala, da se ne sramujeta dela, zato sta nastopila skupno v delu, skupaj sta tekmovala z naslov »najboljše žanjice«, oziroma »žanjca«. Izid tekme je bil zelo razveseljiv. Naslov in prvi nagradi sta dosegla tov. Kos Cilka in tov. Kos Alojz, drugo mesto tov. Rojnik Zofka in tov. Goropevšek Franc, tretje mesto pa tov. Mrak Antonija.

Na mladinskem zborovanju pa je delegat celjskega pododbora tov. Košan v lepih besedah orisal smernice našega pokreta in tako navdušil nas in naše prijatelje za delo za povzdig in napredek naše vasi.

S tem tudi sporočamo, da so vse vesti, ki se razširjajo v naši okolici o pretepih naših tovarišev, neresnične. Res so prišli na veselico razgrajči, toda to niso bili naši tovariši, vse kar je bilo, je delo naših nasprotnikov, ki nam hočejo vzeti ugled. Nas druži sloga in nad nami vihra zeleni prapor, simbol naše ljubezni do kmetijske grude...

Novice

*

Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman obišče Ameriko. Kakor poroča dnevnik »Amerikanski Slovenec«, katoliški list naših rojakov v Chicagu, se bo ljubljanski škof dr. Rožman udeležil evharističnega kongresa v Ameriki. Kongres prirede ameriški katoličani letos meseca septembra v Clevelandu, Ohio.

Med Rogatec in Slatino sta se z motornimi kolesom zaletela na železniški progi v vlak obratovodja Fran Naroglav iz Straže pri Rogatcu in 16-letni dijak Emil Martun iz Retja pri Trbovljah. Oba sta se hudo poškodovala. Naroglav je med tem že umrl v celjski bolnišnici, kamor so takoj po nesreči prepeljali oba poškodovanca.

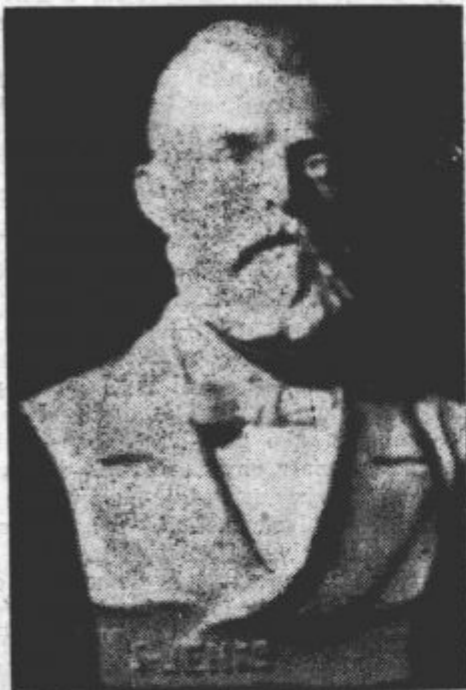
Iz okolice Šmarja pri Jelšah je bil doma 53 letni posestnik Franc Ribič. Iz slamozreznice mu je odletel v trebuh kos železa. Poškodovanca so takoj prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa ga je v nedeljo 11. t. m. rešila trpljenja smrt.

V Kobiljski šumi v Prekmurju je požar uničil nad poldrugi oral umetno vzgojenega borovega gozda. Škodo cenijo na 50.000 Din. Mariborsko državno tožilstvo je uvedlo postopanje, da se dožene vzrok požara.

Pazite na denar! Po Mariboru so za časa Mariborskega tedna jeli krožiti ponarejeni 50 dinarski bankovci. Ker ni izključeno, da kaj te ponarejene robe pride tudi na deželo, bodite previdni pri sprejemanju denarja. Posebno pazite v gneči in v mračnih, temnih prostorih. Ako pa se vzlic opreznosti komu primeri, da dobi nepristen denar v roke, naj to takoj prijavi najbližji orožniški postaji.

Na Tezmem pri Mariboru so nedavno neki rokomavhi, kakršnih dandanes nikjer ne manjka, ponoči zlezli skozi okno v neko hišo. Komaj pa so se priplazili v spalnico, jim je hrabro stopila nasproti domača hčerka in jih s svojo neustrašenostjo tudi pregnala.

Zveza absolventov kmetijskih šol bo imela svojo letno člansko skupščino v nedeljo, dne 1. septembra t. l. v Sv. Juriju ob j. ž., ki bo združena z izletom v Rogaško Slatino. Ker proučavi kmetijska šola v Sv. Juriju istega dne 25 letnico svojega obstoja imajo priliko absolventi kmetijskih šol, da se poslužijo na železnici

Simon Jenko, čigar 100letnico rojstva smo slovesno obhajali v nedeljo dne 18. t. m. v Mavčičah na Sorškem polju

polovične voznje, ki je dovoljena od ministrstva za promet z dne 13. avg. t. l. pod Br. 15304/35 in velja od 28. avgusta do 5. septembra t. l.

M. Sobota. Zvezno razstavo rodovniške živine priredi Zveza živinorejskih selekcijskih organizacij za svetlolisasto (simentalsko) govedo, dne 8. septembra v Murski Soboti. Razstavljenih bo nad 200 glav najboljše rodovniške živine. O priliki te razstave bo tudi tekma vpreženih krav in bikov, da se bo lahko ocenilo našo živino tudi na delovno sposobnost.

Hmeljski tržni nadzornik imenovan. Na predlog Hmeljarskega društva za dravsko banovino v Žalcu je banska uprava imenovala sreskega kmetijskega referenta gosp. Franca Werniga v Celju za hmeljskega tržnega nadzornika v vseh hmeljskih okoliših in sicer za dobo glavne sezone hmeljske trgovine, t. j. za avgust, september in oktober.

K radosti in bratstvu. Na Jesenicah priredi kranjska sokolska župa v okviru proslave 25 letnice obstoja v nedeljo, dne 25. t. m. idejno revijo »K radosti in bratstvu«. Sodelujejo razna sokolska društva. Revijo prepletajo telovadne, pevske in godbene točke in izzveni na koncu vse v geslo kakor ga nosi naslov. Izvajanje vodijo sami člani domačih edinic in sodeluje godba domačega sokolskega društva. Poleg lepak bo izdala župa razlago dela, ki bo na razpolago že pred prireditvijo vsem posetnikom v lažje razumevanje. Revija se uprizoni na prostem v senčnati Hrenovci in prične ob 15. uri. Konec najdalje ob 18. uri.

V Malem Ločniku pri Vel. Laščah je 53letnega posestnika Janeza Pernetza zadela huda nesreča, ko je te dni tolkel kamenje. Med delom mu je spodletelo težko dleto in se mu je z vso silo zasadilo v trebuh. Težko poškodovanega kmeta so takoj prepeljali v ljubljansko bolnišnico, vendar mu tudi tu vsa zdravniška spretnost ni mogla pomagati. Perme je po kratkem trpljenju podlegel poškodbam.

Mogoče ste tudi Vi med tistimi,

ki smo Vam zaupali ter Vam pošiljali »Kmetški list« brez presledka skozi pol leta v trdni veri in prepričanju, da se boste sami zavedali svoje dolžnosti in pravočasno poravnali zapadlo naročnino, pa tega iz bogve kakega razloga niste storili. Vpoštujemo, da Vam dela naročnina kljub temu, da je nizka, resnične težave; vendar najvljudneje prosimo, da Vas ne bo treba radi teh par dinarjev še po enkrat opominjati, da poravnate zaostanek, ki ga dolgujete na naročnini, še tekom tega meseca.

V Framu je pogorela viničarija posestnika Jožefa Rečnika, Skodo cenijo na 20.000 dinarjev. Ta požar je najhuje prizadel viničarja Antona Kablerja, ki mu je pogorelo vse pohištvo in obleka, njegovo edino imetje. — Z goreče viničarije je veter zanesel iskro tudi na sosednjo viničarijo, last posestnika Jožefa Černeja. Pri požaru se je nevarno opekel 3letni Srečko Kabler. Ogenj je nastal radi saj, ki so se vnele v lesenem dimniku.

Za živinsko razstavo v Ptujju dovoljen železniški popust. Z odlokom gen. direkcije drž. železnice je dovoljen za prevoz razstavne živine, ki se bo vršila od 28. septembra do 6. oktobra t. l. poseben popust. Na vstopni postaji bo plačal vsakdo voznino po tarifi, a povratek bo imel brezplačno.

V Zalogu pri Škocjanu je prav tako strela zanetila požar. Medtem ko so gasilci še gasili pri Lovšetu v Škocjanu, je švignila strela v kozolec posestnika Taborskega v Zalogu. Naporu šmarjeških in škocijanskih gasilcev se je posrečilo, da so ogenj omejili na goreče poslopje. Tudi Taborski je imel kozolec nekoliko zavarovan, vendar pa za tako nizek znesek, da je škoda vzlic zavarovalnini še vedno prav občutna.

V Ligojni pri Horjulu je pogorel kozolec posestniku in kovaškemu mojstru Sedeju, Kozolec je stal tik banovinske ceste. Vzrok požara je najbrže tleča cigareta, ki jo je odvrigel kak nepreviden potnik. Med drugim je Sedeju pogorelo do 200 kg pšenice.

V Gornjih Pirničah pod Šmarno goro je med balinanjem po nesreči krogla priletela v glavo krojaču Francetu Konjarju. Izbila mu je dva zoba in ga tudi precej opraskala.

Slika predstavlja abesinskega cesarja Haile Selassia pri pregledu svoje telesne straže. V sredini slike pred cesarjem je na konju njegov sin vojvoda od Harrare

Človeku najbolj podobna, pa tudi najbolj nevarna opica je takozvana gorila. V zooloških vrtovih jo imajo povsod močno priklenjeno, ker ji še tako prijazna beseda ne zaleže, da bi se umirila kadar se raztogoti.

V Št. Vidu na Dolenjskem je hlapec Ciril Kutnar na dvorišču kopal jamo. Pri delu je padel in si zlomil desno roko.

Zopet bomba! Kambrik 5 Din, modrotisk 5 Din, delen 6'50, cefir 8 Din, svila 9 Din, volneno 12 Din, kamgarn 29 Din. Stermecki, Celje.

V Št. Ilju pri Mariboru si je vzel življenje 25letni Friderik Schel. S puško se je ustrelil s takozvanim vodenim strelom, ki mu je raznesel pol glave. Nesrečnik je bil takoj mrtev. Rajni je bil radi hitlerjevske propagande izgnan iz Avstrije, kjer je imel svojo nevesto. Ko zdaj ni mogel več zahajati k njej, si je s strelom končal življenje.

V Škocjanu na Dolenjskem je hudo gospodarila strela. Udarila je v kozolec Ivana Lovšeta. Kozolec je bil poln ovs, sena, defelje in slame. Vse to in dva voza so pogoltnili plameni. Lovše je imel kozolec zavarovan za 15 tisoč dinarjev in je tako vsaj majhen del škode krit z zavarovalnino.

Za proslavo 25 letnice kmetijske šole Sv. Jurij ob j. ž., ki se vrši v nedeljo, dne 1. septembra t. l. je dovoljena z odlokom ministrstva saobračaja z dne 13. avgusta 1935 Br. 15304/35 udeležencem polovična voznja, katera velja od 28. avgusta do 5. septembra. Kdor se hoče poslužiti te polovične voznje, naj kupi na vstopni postaji celo vozno karto do Sv. Jurija ob j. ž. in železniško legitimacijo 6. št. K 13 za Din 5.—. Ta karta bo v zvezi s potrdilom o udeležbi veljala za brezplačen povratek.

V Razvanju je posestnici Mariji Kovačevi pogorela stanovanjska hiša, gospodarsko poslopje in svinjaki s svinjami vred. Na pomoč so prispeli razen domačih gasilcev še gasilci iz Maribora, Pobrežja in Bohoveca. Le temu skupnemu naporu se je treba zahvaliti, da se požar ni razširil na sosednje hiše. Ogenj je Kovačevi povzročil 70 tisoč dinarjev škode.

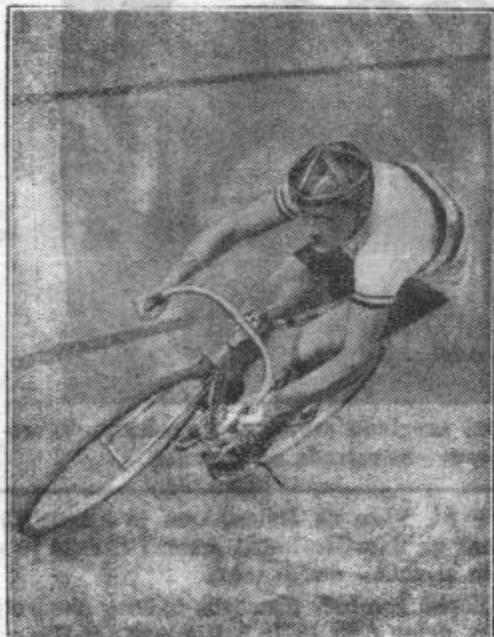
Krediti za nakup semen. Ministrstvo za kmetijstvo je dovolilo za pospeševanje rastlinskih pridelkov iz proračuna državnega kmetijskega fonda potreben kredit bankskim upravam za nabavo semen.

Ta kredit so dobile vse banske uprave, in sicer banska uprava v Banja Luki 75 tisoč dinarjev, v Novem Sadu 55 tisoč, na Cetinju 75 tisoč, v Sarajevu 75 tisoč, v Skoplju 92 tisoč, v Nišu 70 tisoč, v Splitu 40 tisoč, v Zagrebu 9 tisoč in v Ljubljani 40 tisoč dinarjev.

Te zneske bodo banske uprave porabile za nabavo semen, priprav, orodja in vsega drugega, kar je potrebno za pospeševanje rastlinske proizvodnje v banovini.

Nabave, izvršene iz tega kredita, sme banska uprava dati poljedelcem in ustanovam po znižani ceni ali brezplačno po svoji uvidevnosti, denar za te prodaje mora pa dati v svoj semenski fond, trijerski fond ali druge fonde, ki služijo pospeševanju rastlinske proizvodnje.

Zlato v Dravi. Sandor Braun, posestnik iz Gjurjevca pri Koprivnici, je dobil pred nekaj dnevi od rudarskega glavarstva v Zagrebu koncesijo za izpiranje zlata v Dravi. V zadnjem času

Amater Toni Merkenc, Köln, najhitrejši kolesar sveta, ki si je pri tekmi v Bruslju priboril naslov svetovnega mojstra

je na zelo primitiven način izpral iz vode baje cel kg zlata, katerega je izročil Narodni banki v Zagrebu. Za izpiranje zlata v Dravi se baje zanimajo tudi kapitalisti iz Češkoslovske, Nemčije in Francije, vendar je splošna želja, da ostane izdana koncesija v naših domačih rokah.

Koliko zlata pravzaprav premore Drava se bo šele videlo, ko bodo začeli z izpiranjem z modernimi stroji.

Dodatni kontingent za izvoz našega grozdja. Iz Avstrije poročajo, da je bil odobren dodatni kontingent za uvoz nadaljnjih 25 vagonov našega grozdja. Kontingent se bo razdelil sporazumno med dunajsko kmetijsko zbornico in tamošnjo ekspozituro našega Zavoda za pospeševanje trgovine.

Ponarejeni bankovci. V ptujski okolici so se pojavili falsifikati 50 in 10 dinarskih kovancev. Neki tukajšnji trgovec je oddal na pošti denar, med katerim je bil tudi 50dinarski ponarejenec, ki je bil pa tako dobro izdelan, da ga trgovec na prvi pogled niti ni ločil od pravih kovancev in zato tudi ne ve, od koga ga je prejel. Kovanec je iz zmesi aluminija, svinca in nekaj srebra od

nekdanjih avstrijskih 5 kronskih tolarjev. Falsifikat se loči od pravega le po bolj temni barvi; je tudi lažji in ima bolj zamolkel zvok. Pred dnevi pa je prejel pek Rozman Anton pri Sv. Urbanu od neke stranke 10dinarski novic, ki je bil pa slabo ponarejen. Oba falsifikata se nahajata pri tukajšnjem sodišču, ki poizveduje za ponarejevalcem.

Za živinorejo. Minister kmetijstva je odobril Dravski banovini za pospeševanje živinoreje podporo v znesku 60.000 Din.

Prosveta

★

Sprejem gojenk

v kmetijsko-gospodinjstvo šolo v Marijanišču v Ljubljani.

S 1. novembrom 1935 se prične 34. tečaj kmetijsko gospodinjstva šole, ki bo trajal deset mesecev.

Sprejete gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom šolskih sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Poljanah v Ljubljani.

Teoretični del pouka obsega verouk, vzgojslovje, računstvo, knjigovodstvo in kmetijsko gospodarstvo, vrtnarstvo in sadjarstvo, živinorejo in živinozdravstvo, zdravoslovje, poljedelstvo in kmetijsko kemijo.

Gojenke se praktično vežbajo v kuhanju, ročnem in strojnem šivanju, krojnem risanju, pranju, likanju, v mlekarstvu in sirarstvu, v vrtnarstvu itd. Vadijo se tudi v ravnanju z bolniki in bolno živino.

Popolna oskrba znaša mesečno 500.— Din. Del oskrbnine lahko poravnajo starši tudi v živilih. — Manj imovitim gojenkam bo zavod mesečnino po možnosti znižal.

Vsaka gojenka naj vzame s seboj v tečaj obleko, perilo, obutev, potrebno za delavnik in praznik. Nadalje perilo za posteljo: dva pararjuh in štiri prevleke za blazine, 4 brisače, 4 servijete, ki so lahko tudi iz domačega platna.

Dekleta, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo:

1. dovršiti 16. leto,
2. predložiti zadnje šolsko izpričevalo,
4. navesti kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosedanji poklic,
5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da zanje plačajo šolanje,
6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastnoročno spisane, nekolkovane prošnje za sprejem naj se vpošljejo na vodstvo gospodinjstva šole Marijanišča v Ljubljani.

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto celoletne šole 15. septembra 1935. Sprejme se 30 učencev.

Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih staršev, ki bodo ostali po končanem šolanju na kmetiji.

Lastnoročno pisane prošnje, kolkovane s 5 Din je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu najpozneje do 15. avgusta 1935.

Prošnji je priložiti krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o pravdnosti pri onih prosilcih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, izjavo staršev odnosno varuha, (kolek 2 Din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja, obvezna izjava staršev ali varuha (kolek 2 Din), ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju

pa da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev. Navesti je tudi točen naslov in zadnjo pošto.

Starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola.

Oskrbnina znaša od 25 do 300 Din mesečno po premoženjskih razmerah prosilca in se plačuje mesečno naprej.

Prosilci za banovinsko nižano mesto morejo priložiti davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer. Taki prosilci naj zaprosijo podporo še sreski kmetijski odbor ter naj predložijo prošnji za sprejem v kmetijsko šolo izkazilo o višini prispevka kmetijskega odbora.

Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni učenci absolventi dveh ali več razredov meščanske šole ali kake nižje srednje šole. Hkrati se preišče njih zdravstveno stanje po zdravniku zavoda.

Sprejem učencev v Državno moško obrtno šolo za pletarstvo v Ptuj.

Ta zavod ima namen izvežbati praktično in teoretsko v pletarstvu in vrbogojstvu učence obojega spola in jih usposobiti za pletarske pomočnike. Slednjim pomaga po dovršeni učni dobi do zaslužka, ako ne bi mogli pletarstva izvrševati, kot domače obrti, na svojih domovih.

Vpisovanje traja do 1. septembra t. l. in se lahko izvrši tudi pismeno. Prijava, kolekovana z Din 5.— mora vsebovati krstni list (dokaz, da je učenec star najmanj 12 let), domovnico, odpustnico, odnosno zadnje šolsko izpričevalo (dokaz o dovršenih najmanj 6 razredih osnovne šole), izjavo staršev ali varuha, s katero se zavezujejo, da bodo vzdrževali gojenca in potrdilo davčne uprave o višini neposrednih davkov roditeljev.

Pouk prične v četrtek, 5. septembra t. l. ob 8. uri.

Redni vpis v dopisno trgovsko šolo v Ljubljani, Kongresni trg 2 II, bo od 1. do 10. septembra 1935. Predvpis se vrši ves mesec avgust. V DTŠ se lahko vpiše vsakdo. Pri dopisni trgovski šoli se naučite doma po potu dopisovanja moderne jezike, kakor: nemščino, francoščino, italijanščino itd., dalje vse trgovske predmete, kakor knjigovodstvo, dopisovanje, stenografijo, računstvo itd., vse zadržane predmete, ki so potrebni za vodstvo zadržug. V svoji dvoletni trgovski šoli pripravlja hkrati svoje učence za privatni izpit na državni trgovski šoli. — Cene so znatno znižane. Prospekti in informacije brezplačno.

Razno

★

Desetletna deklica se je vpricho očeta — ubila

V Eggenburgu v Avstriji so bili ljudje na trgu te dni priče strahovitega prizora. Kakor pred časom po naših mestih, tako je tudi tam prirejala neka akrobatska družina svoje umetniške na vrvi. Najbolj privlačna točka je bil nastop desetletne akrobatove hčerke, ki je plesala na vrvi 12 m visoko nad zemljo.

Večer za večerom je šlo vse gladko. Tudi usodnega večera je deklica prvič brez nezgode preplesala in srečno prišla po vrvi, ki je bila s biše na hišo napeta nad vsem trgovom. Ko pa se je hotela vrniti in je naredila na vrvi komaj nekaj korakov, se ji nenadoma prelomil drog, ki se ž njim akrobatje na vrvi obdrže v ravnovesju. Deklica je glasno kriknila in omahnula v globino.

Medtem ko je gledalcem od groze zastala kri po žilah in so vsi obstali kakor okameneli, je planil dekletov lastni oče, da bi z rokami pre-

stregel hčerko in jo tako v zadnjem trenutku rešil smrti. Nesreča pa je hotela, da ga je v trenutku, ko bi bil že imel ujeti padajočo hčerko na roke, s tako silo oplazil kos droga po glavi, da se je siromak onesveščen tudi sam zgrudil na tla.

Tako je ubogi otrok z vso silo z glavo priletel na trdi mestni tlak. Čeprav so nesrečno deklico takoj prepeljali v bolnišnico, je bila že čez nekaj minut — mrtič.

*

Ogromna dedščina

Okoli l. 1848. se je trgovski pomočnik Leopold Weissberger izselil iz Budimpešte v Avstralijo, kjer je 9. junija l. 1888. umrl. Mož je v Avstraliji imel srečo. Pridobil si je ogromno premoženje in vrednost njegove zapuščine so cenili na 100 milijonov funtov (1 funt je skoro 300 dinarjev). Premoženje je obstajalo iz industrijskih podjetij, obširnih posestev, vrednostnih papirjev itd. Vse to premoženje po Weissbergerjevi smrti je prevzela v svojo upravo angleška drž. uprava.

Po smrti tega bogataša pa so začeli iskati dediče. Oglasilo se je okoli 2000 oseb imena Weissberger iz vseh delov sveta; samo iz Afrike se ni nihče oglasil. Nihče pa ni mogel natančno dokazati svoje pravice do dedščine.

Med dediči jih je bilo le 42, ki sicer svojega sorodstva z umrlim bogatašem niso mogli dokazati, pač pa so lahko dokazali, da so ga poznali in da so ga v mladih letih podpirali, ko je bil še revež. Toda tudi tem angleška državna uprava ni hotela dedščine izplačati.

Dediči pa, ki so živeli v Budimpešti, niso obupali. Obrnili so se na ogrsko ministrstvo za pravosodje, ki se je res zavzelo zanje, in sicer z uspehom. Angleška državna uprava se je namreč izrekla za to, da je pripravljena dedščino izplačati, obdržala pa bo toliko, da bo krila precej visoke stroške uprave tega premoženja od l. 1888. dalje pa do danes. Vse ostalo pa naj uredi ogrsko ministrstvo za pravosodje po ogrskih zakonih.

Tako bodo dobili dediči le znaten del dedščine in vsak delež bo še vedno tako velik, da bo mogoče z njim lepo in brezskrbno živeti.

*

1000.000 delavcev stavka!

Podjetje »Progress Administration« v Newyorku ima svoje tovarne v pelih mestnih okrajih in zaposluje 100.000 delavcev. Vsa ta delavska množica je pričela slavkati radi prenizko odmerjenih delavskih plač.

*

Zamorski diplomat

Zamorec Lester Walton je imenovan za ameriškega poslanika v republiko Liberijo. (Liberija v Afriki je edina samostojna zamorska država na svetu.) To je prvi primer v zgodovini, da so belokožci poverili diplomatsko službo črncu.

Walton je znan novinar in je izdal že več knjig o republici Liberiji.

Po svetu

*

Nevesta-otrok, ženin pa — mlado dekle

Pa ne mislite, da je to šala, ki bi jo narekovala polefna vročina. Svatba s takim ženinom in tako nevesto se je res primerila. Kakopak, da v Ameriki in ne pri nas. V Columbusu (Kans.). Štirinajstletna Margareta Howler se je poročila z lepim, mladim ženinom. Menda se je nevesta sama sebi zdela premlada in je na poročnem uradu k svoji starosti »namaknila« kar 4 leta. Čeprav pa je veljala torej za 18 letno, ji to ni prineslo zakonske sreče. Po poroki je namreč kmalu z velikim razočaranjem

ugotovila, da je njen mož pač samo — ženska. Tako je bilo zakonskega življenja konec, preden se je sploh moglo začeti. Podjetni »ženin« je bila neka gospodična Haos, stara 18 let. Pred poroko je hudi ona kot »ženin« svoji zorni mladosti »namaknila« še tri leta, da je tako veljala za polnoletno. Gospodična Haos že izza delinstva nosi moško obleko in ni nihče slutil ženske v njej. »Poroko« so potem seveda javili sodišču, zakon je bil takoj razveljavljen in ženin in nevesta sta zopet — dekleti.

Velika železniška nesreča v Newyorku. Kake 3 milje od Springfielda v državi Ohio je potniški vlak zavozil ono nedeljo v delavski vlak. Pri tem je bilo 20 oseb nevarno ranjenih, 10 pa takoj mrtvih. Vsekakor pa število smrtnih žrtev še ni točno ugotovljeno in se boje, da se bo še povečalo.

Čehoslovaška bo uvozila 10.000 vagonov naše pšenice. Iz Prage poročajo, da niso resnične vesti, češ da Čehoslovaška letos ne bo uvažala pšenice iz Jugoslavije. Nasprotno je z Jugoslavijo dogovorjeno, da bo Čehoslovaška prevzela v letu 1935/36 10.000 vagonov jugoslovske pšenice.

Strasen požar na Grškem. V mestu Sparta v Grčiji je izbruhnil strahovit požar, ki je doslej uničil že cel mestni del. Gasilci in reševalci so noč in dan na delu, da bi po možnosti preprečili nesreče in zločine. Da bi ogenj vsaj nekoliko omejili in onemogočili nadaljnje širjenje požara, so začeli na ukaz oblasti v celem pasu okrog gorečega mestnega dela podirati hiše. Škoda sicer še ni ugotovljena, vendar je velikanska in se od ure do ure še veča.

Nov tip francoskega zrakoplova. Kakor je vsakomur znano, se dvigajo zrakoplovi doslej samo v poševni smeri s tal. Letalo bi najprej nekaj časa po zemlji, nakar se začne v poševni smeri dvigati vedno više in više, dokler ne dose-

Ivan Albrecht:

Čez pol leta

(Nadaljevanje.)

Materinemu nauku sem verjela, najsi ga nisem mogla razumeti. Naj se mi je torej zgodilo karkoli, nisem niti materi nič več tožila. Še razjokala sem se vselej skrivaj, da me mati ni videla. Občutila in spoštovala sem njeno ljubezen, ker sem zgodaj opazila, kako si povsod pritrjuje zame.

Ko sem vstopila v peti razred, sem že jela dobivati pisma. Pisal mi jih je vratarjev Stanko, ki je hodil takrat že v gimnazijo. Kar mi je pravil v teh pismih, se mi je zdelo na moč smešno, vendar mi je ugajalo.

>Ali vas smem malo spremiti, gospodična?< Zardela sem in bušila v smeh, pa tudi on je bil rdeč, ko sem hotela vedeti:

>Kaj pa prav za prav želite, gospod Petri- nič.<

Tako sva bila gospod in gospodična in je bilo treba mnogo besedi, preden je on spet postal Stanko in jaz Vida. Zakaj mu ne odgovorim na nobeno pismo, je hotel vedeti, jaz pa sem se morala samo smejeti in sem mu čisto po pravici povedala, da ne razumem njegovih pisem. Nato mi je Petrinič začel govoriti zelo visoko in je vpletal vmes tudi latinske besede, ki so bile zame prazen zvok, a so se morale njemu vsekakor zdeti tehtne, ker je vselej pričakoval obstal, ko je katero izgovoril. Seveda nisem o sestanku s Petriničem črhnila materi nobene besede. Spoznala pa sem tisti čas tudi čevljarskega pomočnika Pepeta, ki je nama z mamu prinašal čevlje iz popravila. Neko soboto

je prišel zelo zgodaj in matere ni bilo doma. Tedaj prisede vajenec k meni, češ:

>Ali ti ni nič dolg čas?<

>Saj imam vedno dosti dela —<

Vprašal me je tudi, če sem že kaj zaljubljen in kakšnega fanta imam. Pravil mi je strahotne zgodbe o mojih sošolkih in me je tako razjezil, da sem ga s studom nagnala, vendar sem iz njegovih ust izvedela skrivnost o ljubezni. Ves tisti večer sem bila močno razburjena in še v snu so me mučile strahotne prikazni. Ogabne pošasti so silile proti meni in se me spolzko oprijemale. Ko sem se prebudila, sem bila vsa potna od groze. Nekaj dni kasneje je mati končno izvedela, da je oče res mrtev. Bila je kakor mrtič in je jokaje venomer ponavljala, da to ne more biti. ... d. l. e. bo nikoli verjela tej vesti. Kmalu pa so se jeli vojaki vrnati bojišča, a mojega očeta ni bilo. Mati je čakala in čakala, vsa zaverovana v nado, da oče mora priti. Po cele dneve nisva izpregovorili nobene besede in kar naprej je mati iztikala po časnikih za vestmi, kjer je bil kdo proglašen za mrtvega, a se je pozneje vendar izkazalo, da živi.

Tisto zimo sem prvič videla Nierzadnickega. Srečala sem ga, ko je spremljal mater iz pisarne.

>Lepo pozdravi gospoda!< mi ukaže mati, a tujec:

>Je to vaša hčerka? Kako srčkano dete imate.<

Takoj se je predstavil in mi dal zavitek sladkarij. Vedel se je napram meni kakor napram popolni gospodični. Zdel se mi je radi svoje uglajenosti in visokega, slokega stasa nad vsakdanost vzvišeno bitje in sem se čudila, kako je zašel v najino skromno tišino. Nehote sem ga jela primerjati s Petriničem in sem se skrivaj

smehljala, kar je Nierzadnickei takoj opazil. Z vljudnim naklonom je vprašal mater, ako me sme tikati, nakar mi pravi:

>Dobro znamenje, Vida, ko se smejiš ob prvem snidenju —<

Teh besedi še do danes ne morem pozabiti, tedaj pa se mi je zdelo, kakor da me je slekel z njimi. Zakaj —? Tega ne vem. Moji odnosi napram temu človeku so sploh eno samo veliko vprašanje... Grozotno je, odgovora pa ne vem nanj —. Skušala bom pojasniti temo kakor že nebrojkrat, vendar že skoraj vem, da se mi ne bo posrečilo, kakor se mi niti doslej ni. Ne misli, Janko, da govorim tako, ker bi želela čistiti in lepšati! Niti za las nočem olepšavanja, rada, srčno rada pa bi videla — in to je menda še edina moja želja na svetu —, da bi me ti razumel. Ako mi tudi ne moreš odpustiti, samo, da me razumeš —

Pred hišo se je tedaj Nierzadnickei poslovil. Materi je poljubil roko, mene je pobožal po licu in me dolgo strme gledal. Kakšen je bil ta njegov pogled! Oči so sproti menjavale barvo. Dokler sem ga gledala naravnost, se mi je zdelo, da so sivorumene, ko pa sem se v odmikanju nagnila, so se mi zazdele zelenkasto modre, z druge strani pa spet rumene, kakor je včasih mokra glina. Potlej sem bila neverjetno trudna in sem morala misliti samo nanj. Česar sem se lotila, je kakor na platno stala pred menoj njegova slika. Iz oči me je plašilo zagonetno svetlikanje, da niti nalog nisem mogla napisati. Končno sem jela ihteti.

(Se nadaljuje.)

Naročajte Kmetski list!

že také višine, da se lahko svobodno giblje. Isto kakor pri dviganju je tudi pri pritanjanju.

Kakor pa poročajo zadnje vesti, se je Francozom posrečilo zgraditi letalo, s katerim bo mogoče pristajati in se dvigati v zrak v navpični in poševni smeri. Letalo ima dva motorja po 60 in 12 PS. Opremljeno je z dvema propelerjema, od katerih je eden spredaj kakor pri navadnih letalih, drugi pa je pritrjen pod gondolo. S pomočjo tega propelerja se letalo lahko dvigne in pristane v navpični smeri. Povprečna hitrost tega letala znaša 75 km na uro.

Vihar na Formozi. Ob severni obali Formoze (Japonska) je nedavno divjal silovit vihar, takozvani tajfun, ki je zalotil na odprtem morju 60 ribiških čolnov s kakimi 200 ribiči. Večinoma se je posrečilo oteči čolne in ljudi iz preteče smrtne nevarnosti, vendar pa pogrešajo doslej še vedno 60 ribičev in 17 čolnov. Spričo strahovitosti tega viharja je malo upanja, da bi bil kdo od pogrešanih še živ.

Čehoslovaška ima nad 50.000 ciganov. Na Čehoslovaškem so šteli letos cigane. Našteli so jih samo nad 14 let starih nad 50.000. Samo na južnem delu Češke so našli nad 900 velikih tropov z nad 6000 člani. Pravijo, da se pomnože na Čehoslovaškem cigani vsako leto za nad 700 duš. V mestu Užhorod, kjer jih je največ, imajo svojo šolo in bodo začeli izdajati baje celo svoj časopis.

Huda avtomobilska nesreča je pri Cortuni (Španija) te dni presenetila potnike. Avtobus, ki je bil natrpano poln, se je med vožnjo vnel. Ena ženska je bila takoj mrtva, 25 drugih potnikov pa močno poškodovanih. Vsi so smrtno nevarno opečeni, več pa jih je tudi vmes, ki imajo polomljene noge ali roke. Vsi poškodovani so bili prepeljani v bolnišnico, kjer pa je malo upanja, da jim bo mogoče rešiti življenje.

Severna Amerika gradi 8 hiperdrednotov, ki bodo največje bojne ladje na svetu z najmodernejšim in najtežjim artilerijskim orožjem. Vsaka teh ladij bo imela lahko s seboj nad 7000 ton goriva, tako da bo sposobna napraviti pot okrog sveta, ne da bi ji bilo treba izpopolniti svoje zaloge kuriva in drugih potrebnih pogonskih sredstev.

Radio

Program Radio Ljubljane od 25. avgusta do 31. avgusta 1935.

Nedelja, 25. avgusta: 7.30: Razkuževanje semena (ing. Zaplotnik Ivo). — 16.15: Ženska ura: Pavla Hočevar: Kaj pa moj otrok. — 20.00: Čas, poročila, spored, obvestila.

Ponedeljek, 26. avgusta: 18.40: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna).

Torek, 27. avgusta: 19.30: Socialno zavarovanje, dr. J. Bohinjec.

Sreda, 28. avgusta: 18.40: Na klasičnih grških tleh (R. Dostal).

Četrtek, 29. avgusta: 18.40: Slovenščina za Slovence (dr. Kolarič).

Petek, 30. avgusta: 19.00: Čas, poročila, vreme, spored, obvestila.

Sobota, 31. avgusta: 18.40: Zunanji politični pregled (dr. Jug).

Vajenca

za auto - lakirarsko in tapecirarsko obrt sprejemem takoj Leo Šušteršič, Ljubljana, Frankopanska 21

Sejmi

- 25. avgusta: Tinskem, Loki pri Zusmu, Ambrusu.
- 26. avgusta: Ljubnem, Rajhenburgu, Bregu pri Ptuj, Št. Vidu na Blokah, Vel. Gabru.
- 27. avgusta: Novem mestu, Moravčah, Dolnji Lendavi.
- 28. avgusta: Sv. Trojici v Slov. gor., Pri cerkvi v Strugah.
- 29. avgusta: Mufi, Polčnanah, Zalcu, Sv. Filipu v Veračah, Zagorju ob Savi, Dobrovi, Turnišču.
- 30. avgusta: Hajdini, Veliki Loki.
- 31. avgusta: Konjicah, Planini, Krškem, Dobropoljah.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'22
1 nemška marka	Din 17'56
1 švicarski frank	Din 14'25
1 angleški funt	Din 214'13
1 avstrijski šiling	Din 9'—
1 francoski frank	Din 2'88
1 češkoslovaška krona	Din 1'81
1 italijanska lira	Din 3'56

Vrednostni papirji

2½ % Vojna škoda	Din 371—372
7% investicijsko posojilo	Din 80—82
7% Drž. hipotek, banka	Din 75—80
6% begluške	Din 64—65
4% agrarne	Din 46—48
7% Blair posojilo	Din 71—72
8% Blair posojilo	Din 80—81
Privilegirane agr. banke	Din 230—233

EKONOM

r. z. z. o. z.

v Ljubljani

Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši)

Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloge vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne „Ilovac“, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23

Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavni: „Kmetijski dom“. Žiro rač.: Narodna banka

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // JAMSTVO ZA VSE VLOGE presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštno položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso. Sploh vrši vse denarne posle, ki spadajo v delokrog denarnih zavodov.

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8—12 in od 3—5, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½, ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000'—

Rezerve: Din 1.300.000'—